

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 25 вересня 2018 року № 24-4

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 7, 25, 26, 35 і 36 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аудиту ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя. За результатами розгляду Рахункова палата

ВСТАНОВИЛА:

1. Виділені з Державного бюджету України протягом 2017–I півріччя 2018 років Державній судовій адміністрації України (далі – ДСАУ) та територіальним управлінням ДСА України (далі – ТУ ДСАУ) бюджетні кошти на заходи, спрямовані на створення належних умов для здійснення правосуддя (1 378 026,6 тис. грн), забезпечили дієві результати в частині проведення ремонтів та реконструкцій приміщень, що в свою чергу дозволило збільшити кількість залів засідань, камер для тимчасового тримання обвинувачених, значно покращити ситуацію із забезпеченням приміщень засобами безпеки, оновленням матеріально-технічної бази, створенням умов для доступу до правосуддя маломобільних верств населення, у порівнянні з минулими роками.

Водночас повної відповідності приміщень державним будівельним нормам не досягнуто: рівень забезпечення місцевих загальних судів загальною площею становить 50 відс.; камерами для підсудних (засуджених) – 25 відс.; приміщеннями для конвою – 75 відсотків. Жодне приміщення місцевих загальних судів повною мірою не обладнане для доступу маломобільних груп населення відповідно до діючих норм.

Потребує подальшої організації робота з визначення пріоритетних напрямів використання коштів, підкріплення апарату ДСАУ фахівцями з будівництва з метою посилення контрольних функцій, оскільки в результаті недостатнього внутрішнього контролю ДСАУ за використанням коштів на

місяцях виявлено факти неефективного та з порушенням чинного законодавства їх витрачання ТУ ДСАУ.

2. ДСАУ не запроваджено дієвого внутрішнього контролю за використанням ТУ ДСАУ коштів державного бюджету на придбання техніки, будівельних матеріалів та оплату послуг з поточного ремонту, робіт з капітального ремонту та реконструкції приміщень, що призвело до низки порушень і фактів неекономного, непродуктивного використання бюджетних коштів, зокрема:

- оплати фактично невиконаних, завищених обсягів робіт та наданих послуг, врахованих у актах виконаних робіт (порушення вимог пункту 6.4.4.1 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», затверджених наказом Мінрегіонбуду України від 05.07.2013 № 293), на загальну суму 1 106,1 тис. грн (ТУ ДСАУ у Харківській області – 638,03 тис. грн; ТУ ДСАУ в Київській області – 231,9 тис. грн; ТУ ДСАУ у Закарпатській області – 13,8 тис. грн; ТУ ДСАУ у Вінницькій області – 13,0 тис. грн; ТУ ДСАУ у Львівській області – 49,37 тис. грн; ТУ ДСАУ у м. Київ – 70,0 тис. грн; ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області – 90,0 тис. грн), з яких усунено порушень на суму 874,2 тис. гривень;

- безпідставного передання підряднику матеріальних цінностей всупереч умовам договору ТУ ДСАУ в Київській області на суму 287,1 тис. грн;

- непродуктивного використання коштів державного бюджету на оплату неякісно виконаних будівельних робіт ТУ ДСАУ у Харківській області – 720,7 тис. грн (за результатами аудиту порушення усунено), ТУ ДСАУ в Київській області – 21,4 тис. гривень;

- проведення робіт з капітального ремонту без письмової згоди орендодавця на суму 2791,2 тис. грн (ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області), за результатами аудиту порушення усунено;

- неекономного використання бюджетних коштів на придбання обладнання, будівельних матеріалів та комп'ютерної техніки загалом на 483,51 тис. грн, у зв'язку з недотриманням принципів здійснення закупівель, регламентованих статтею 3 Закону України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі» (ТУ ДСАУ в Київській області);

- невірною застосування бюджетної класифікації під час планування та здійснення видатків у загальній сумі 1070,2 тис. грн, у порушення підпункту 2.2.1, пункту 2.2, підпункту 3.1.3 пункту 3.1 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) від 12.03.2012 № 333, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України (далі – Мін'юст) 27.03.2012 за № 456/20769 (ТУ ДСАУ в Київській області – 592,4 тис. грн; ТУ ДСАУ у Волинській області – 477,8 тис. гривень);

- проведення капітального ремонту за відсутності затвердженої проектно-кошторисної документації та її експертизи (ТУ ДСАУ у Вінницькій області на суму 556,8 тис. грн) у порушення статті 9 Закону України від 20.05.1999 № 687 «Про архітектурну діяльність», частини п'ятої статті 26 Закону України від 17.02.2011 № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності»;

– проведення робіт без подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт в порушення статті 36 Закону № 3038 та пункту 13 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466 (ТУ ДСАУ в Київській області).

3. В результаті недостатнього внутрішнього контролю ДСА України за обґрунтованістю наданих ТУ ДСАУ пропозицій допущені факти порушення пункту 2.8 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Мінфіну від 06.06.2012 № 687 (далі – Інструкція № 687), зареєстрованим у Мін'юсті 26.06.2012 за № 1057/21369, під час надання бюджетних запитів на 2017 та 2018 роки, зокрема, обсяг капітальних видатків визначався за відсутності затвердженої проектно-кошторисної документації (ТУ ДСАУ у Дніпропетровській, Донецькій, Львівській, Запорізькій, Одеській, Миколаївській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській, Херсонській, Харківській, Черкаській областях та м. Києві).

У порушення пункту 29 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228) ДСАУ під час розгляду проектів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня допущено включення бюджетних асигнувань, не зумовлених потребою, на загальну суму 40 721,4 тис. грн, з яких: 35 958,1 тис. грн у 2017 році (ТУ ДСАУ у Львівській, Волинській, Хмельницькій, Київській областях); у 2018 році – 4 763,3 тис. грн (ТУ ДСАУ в Запорізькій області).

4. Заходи, спрямовані ДСАУ та її територіальними управліннями протягом 2017 року та I півріччя 2018 року на забезпечення місцевих загальних судів засобами інформатизації, були дієвими та дозволили їх суттєво оновити.

Разом з тим встановлені окремі факти неефективного (нерезультативного) використання бюджетних коштів, зумовлені прийняттям необґрунтованих управлінських рішень щодо закупівлі товарів, робіт, послуг у тому числі на придбання засобів інформатизації, які тривалий час не введено в експлуатацію, а в окремих випадках не відповідали технічним нормам, на загальну суму 2 707,7 тис. грн (ТУ ДСАУ у м. Києві – 266,5 тис. грн; ТУ ДСАУ у Київській області – 119,8 тис. грн; ТУ ДСАУ в Одеській області – 2 030,35 тис. грн; ТУ ДСАУ в Миколаївській області – 291,1 тис. гривень).

5. У результаті недотримання вимог статей 9 та 13 Закону України від 16.07.1999 № 996 «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» занижено та/або завищено в обліку та звітності вартість необоротних активів на загальну суму 439,72 тис. грн (ТУ ДСАУ в Харківській області – 277,6 тис. грн; ТУ ДСАУ в Київській області – 40,22 тис. грн; ТУ ДСАУ в Львівській області – 121,9 тис. гривень), що усунуто під час аудиту.

6. В ТУ ДСАУ у Київській області інвентаризації в період, охоплений аудитом, проводились з порушенням пункту 1 розділу II Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну

від 02.09.2014 № 879, зареєстрованим в Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142, за відсутності визначеної матеріально відповідальної особи.

7. ДСАУ виконала усі рекомендації, надані Рахунковою палатою за результатами проведеного аудиту ефективності здійснення нею державних закупівель.

Водночас залишається актуальним забезпечення постійного внутрішнього контролю за дотриманням законодавства в територіальних управліннях ДСАУ. Як встановлено аудитом, з порушенням законодавства здійснювалась закупівля товарів, робіт, послуг ТУ ДСАУ у Київській області на загальну суму 1 272,7 тис. гривень.

8. Встановлено, що ДСАУ в паспорті бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2017 рік не визначено одного з основних напрямів діяльності – забезпечення належних умов діяльності судів шляхом проведення капітальних ремонтів, реконструкції та реставрації приміщень судів, чим недотримано пункту 4 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Мінфіну від 29.12.2002 № 1098 (далі – Правила № 1098), зареєстрованим в Мін'юсті 21.01.2003 р. за № 47/7368.

Відсутність у паспорті бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2018 рік результативних показників якості «Ступінь готовності об'єктів будівництва», ефективності «Вартість капітального ремонту 1 кв. м приміщень», «Вартість будівництва 1 кв. м будівель» не дає можливості оцінити результати діяльності головного розпорядника бюджетних коштів, унаслідок чого втрачено причинно-наслідковий зв'язок між поставленими завданнями і отриманими результатами.

9. Нормативно-правове регулювання функцій ДСАУ та її територіальних управлінь з організаційного та матеріального забезпечення належних умов для здійснення правосуддя в цілому є достатнім. Водночас потребує затвердження Вищою радою правосуддя Положення про Державну судову адміністрацію України та Типове положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України.

10. Результати проведеного аудиту засвідчили, що не всі місцеві загальні суди забезпечені охороною підрозділами Національної поліції та Національної гвардії. Відтермінування початку виконання Службою судової охорони – державним органом у системі правосуддя – покладених Законом України від 02.06.2016 № 1402 «Про судоустрій та статус суддів» (далі – Закон № 1402) повноважень створює суттєві ризики для забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах.

За результатами обговорення та на підставі вищевикладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аудиту ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя, затвердити.

2. Про результати аудиту ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя, поінформувати **Верховну Раду України.**

3. Надіслати відомості у формі рішення Рахункової палати **Кабінету Міністрів України.**

4. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати **Державній судовій адміністрації України** та рекомендувати:

– при розгляді проектів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та складанні бюджетних запитів дотримуватись вимог пункту 12 Порядку № 228 забезпечити дотримання вимог пункту 2.8 Інструкції № 687 в частині планування капітальних видатків відповідно до затвердженої проектно – кошторисної документації;

– для забезпечення об'єктивного аналізу виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 0501020 з дотриманням Правил № 1098 і наказу Мінфіну від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми», зареєстрованого в Мін'юсті 27.12.2010 за № 1353/18648, визначити результативні показники за основними напрямками діяльності, що характеризують ефективність використання бюджетних коштів на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкцій приміщень;

– з метою забезпечення ефективного використання бюджетних коштів посилити внутрішній контроль за використанням коштів ТУ ДСАУ на проведення поточних, капітальних ремонтів та реконструкцію приміщень судів, придбання будівельних матеріалів;

– вжити дієвих заходів щодо усунення порушень та недоліків, виявлених під час аудиту у ТУ ДСАУ;

– вивчити питання доцільності створення структурного підрозділу, укомплектованого, зокрема, фахівцями з будівництва, до обов'язків яких буде віднесено функції контролю обґрунтованості потреби розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня на проведення ремонту приміщень судів, нового будівництва, на охорону приміщень судів, узагальнення інформації про стан забезпечення приміщеннями, охороною та засобами охорони тощо;

– вжити вичерпних заходів щодо забезпечення місцевих загальних судів приміщеннями відповідно до вимог державних будівельних норм (ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України 07.05.2010 № 175, і ДБН В.2.2-17:2006, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 02.11.2006 № 362), дослідити питання кількості приміщень, що перебувають на обліку ТУ ДСАУ та не використовуються для здійснення правосуддя з різних причин (ТУ ДСАУ не мають у них потреби або

обліковуються як об'єкт незавершеного будівництва чи знаходиться в аварійному стані) та розглянути питання подальшого їх використання або передання до комунальної власності або іншого органу управління (відчуження);

– відповідно до положень Закону № 1402 подати на затвердження Вищої ради правосуддя Положення про ДСА України та Типове положення про територіальні управління ДСА України;

– для забезпечення порядку, охорони судів, органів та установ правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них звернутися до Міністерства внутрішніх справ України щодо виконання у повному обсязі вимог наказу МВС України від 26.12.2016 № 1352 «Про затвердження Тимчасового порядку забезпечення охорони судів, органів та установ правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них»;

– спільно з Вищою радою правосуддя вжити вичерпних заходів щодо створення Служби судової охорони;

– для зменшення існуючих операційних ризиків та з метою їх уникнення забезпечити проведення внутрішніх аудитів ефективності використання коштів на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкцій приміщень.

5. Згідно зі статтею 41 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» про виявлені ознаки кримінальних правопорушень у діях керівництва ТУ ДСАУ в Київській області інформувати відповідні правоохоронні органи.

6. Оприлюднити рішення Рахункової палати, Звіт і результати його розгляду об'єктом контролю на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Яременка О. С.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан